

PLEISTER- EN KLEURONDERZOEK, STADSARCHIEF BRUSSEL

Onderzoek naar de pleister- en verflagen Stadsarchief Brussel - fase 2 (deel 2)

P.I.C. bvba (t.a.v. Werner Desloovere)
Leeweg 24, 9720 Laarne

September 2026

land & pand

ADVIES | ONTWERP | RESTAURATIE

INHOUD

1 Inleiding	3
2 Locaties	4
3 Microscopisch onderzoek	6
4 Stratigrafisch onderzoek	14
5 Conclusie	17

land & pand

ADVIES | ONTWERP | RESTAURATIE

LAND&PAND BV

Bureau voor advies, ontwerp en restauratie

www landenpand.be
lauren@landenpand.be

mobiel : 0478 11 35 74

BTW 0776 744 128

Team :

Lauren Augustus (ruimtelijk planner)
Cato Clinck (restaurator, kunstwetenschappen)

1. INLEIDING

BETROKKEN PARTIJEN	
Opdrachtgever	P.I.C. bvba Leeweg 24, 9720 Laarne (Werner Desloovere)
Onderzoekers	Land & Pand (kleuronderzoek) - Rockview (labo-onderzoek)
OBJECTGEGEVENS: STADSARCHIEF BRUSSEL	
Adres	Huidevettersstraat 57-73, 1000 Brussel
Functie	Archief van de Stad Brussel
Datering	1742-1901
Stijlkenmerken	Neoclassicisme
Status	Beschermd monument (ID:31739)
GEGEVENS ONDERZOEK	
Datum uitvoering	10/08/2026 (kleuronderzoek en staalname) 11/09/2026 (microscopisch onderzoek)
Datum rapportage	14/09/2026

Land & Pand werd gecontacteerd door P.I.C. bvba voor het uitvoeren van een staalname, petrografisch en stratigrafisch onderzoek naar de pleister-, verf- en afwerkingslagen op de gevel van het Stadsarchief van Brussel, gelegen te Huidevettersstraat 57-73, 1000 Brussel.

De buitenschil van het complex wordt gerenoveerd en dit onderzoek kan als basis en referentie gebruikt worden om een nieuwe afwerkingslaag te bepalen die historisch correct is.

Het onderzoek werd uitgevoerd op vijf locaties, vier op de voorgevel van huisnummer 59 en één op de inkomdeur van huisnummer 65. Deze locaties werden op voorhand bepaald door de opdrachtgever. De genomen stalen werden bezorgd aan het labo Rockview voor microscopisch en petrografisch onderzoek. Daarnaast werden de kleuren van de verschillende afwerkingslagen bepaald aan de hand van een NCS-kleurenkaart.

2. LOCATIES

Het onderzoek werd uitgevoerd op vier verschillende locaties op de voorgevel van het gebouw te Huidevettersstraat 59 alsook op de inkomdeur van het gebouw te nummer 65. Het betreft twee onderzoeken naar de aanwezige lagen op de gevel en drie onderzoeken naar de verflagen op het schrijnwerk. Op elk van deze locaties werd een stratigrafie en een staalname uitgevoerd.

voorgevel nr. 59

Huidevettersstraat

inkomdeur nr. 65

Stadsarchief Brussel

locatie 5: gevel

locatie 4: schrijnwerk raam

locatie 3: gevel

locatie 1: schrijnwerk deur

Huidevettersstraat nr. 59

locatie 2: schrijnwerk deur

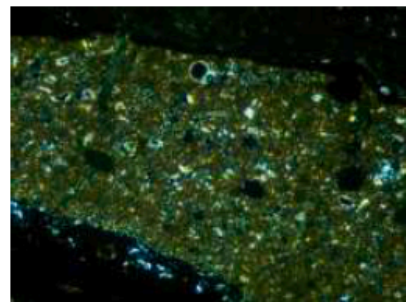
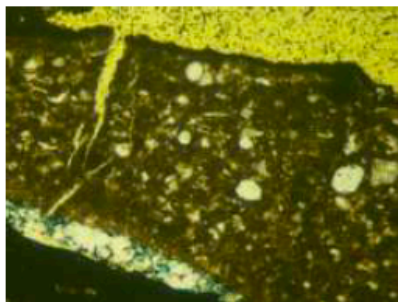
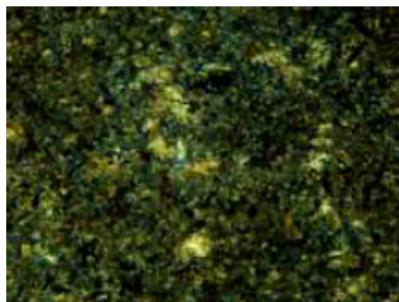
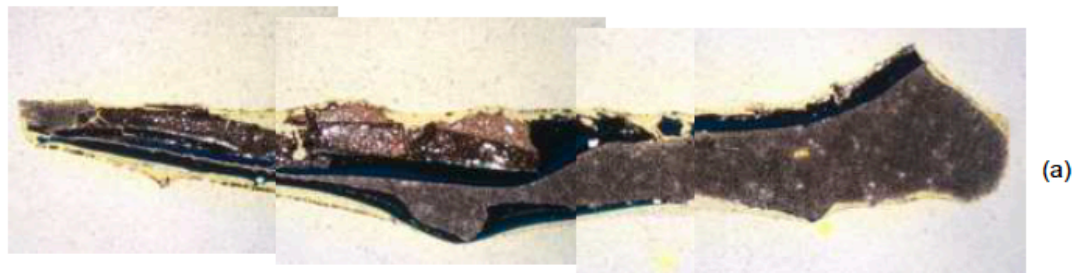
Huidevettersstraat nr. 65

3. MICROSCOPISCH ONDERZOEK

Op de vijf locaties werd een staalname uitgevoerd. Deze monsters werden opgestuurd naar het labo Rockview voor microscopisch en petrografisch onderzoek. Tijdens dit onderzoek werd er gekeken naar de dikte en opbouw van de aanwezige lagen, de dampopenheid of -dichtheid, en het type verf.

Hieronder volgt een samenvatting van de laboresultaten. Het volledige onderzoek kan u terugvinden in het laboverslag van Rockview.

Monster 1 (locatie 1: schrijnwerk deur)

(b)

(c)

(d)

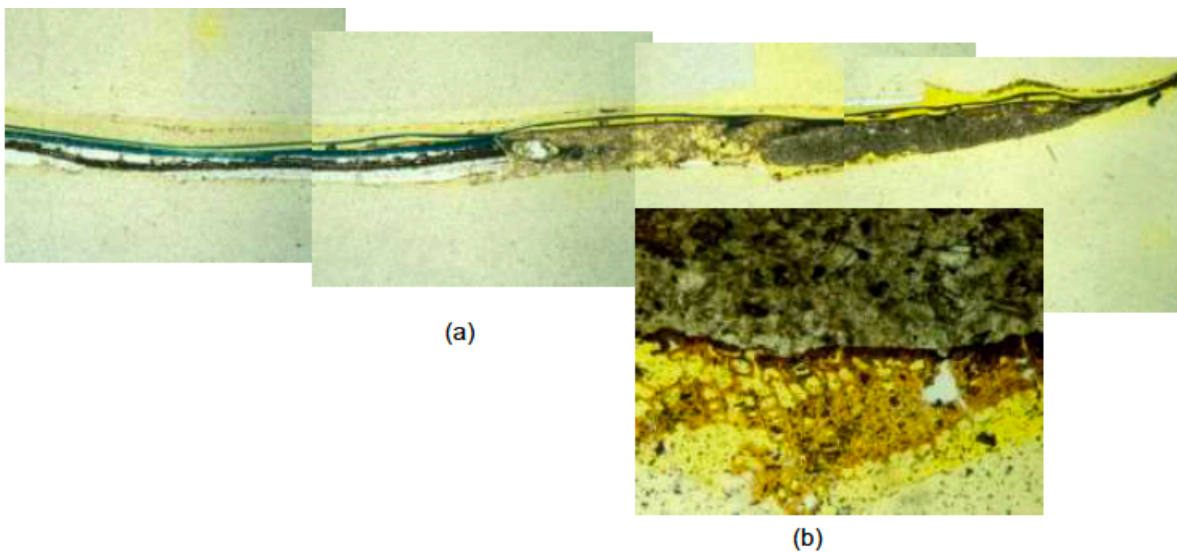
Afbeelding 1: Microfoto's. Eén van de schilfers van monster 1 op schrijnwerk. Lengte = 14,5 mm.

(a): De hele schilfer. Doorvallend wit licht. Het verpakket is niet opgebouwd uit duidelijke lagen op elkaar. In tegendeel. Mocht het schrijnwerk hout betreffen, dan is de functie van de grote grijze massa eveneens onduidelijk (zie (b)). In het centrum is een dunne laag van helder doorzichtig, donker turquoise materiaal, dat mogelijk een transparante lak zou kunnen zijn. De overige fragmenten verf zijn ondoorzichtig en bij deze instelling en vergroting van de microscoop nu zwart.

(b): Gekruiste nicols. Hoogte foto = 0,5 mm. Detail van de grijze massa van (a). Dit materiaal is niet mineraal-gebonden, maar is wellicht op basis van een kunsthars (epoxy?) waaraan gemalen marmers toegevoegd (de lichtst gekleurde licht beige fragmentjes).

(c): Doorvallend wit licht. Hoogte foto = 0,5 mm. Detail van het wit gespikkelde materiaal in de bovenste helft.

(d): Gekruiste nicols. Zelfde positie en componenten als (c). Niet mineraal-, maar kunstharsgebonden materiaal, dat niet de verschijning heeft van een verflaag. De "grote" witte vlekken van (c) zijn bij deze instelling van de microscoop zwart. Dat betekent dat zij uit amorf materiaal bestaan, vergelijkbaar met glas, of wellicht is dit grof gemalen glas. Al-met-al een "exotische" samenstelling.

Afbeelding 2: Microfoto's. Een andere schilfer dan die van Afbeelding 1 van monster 1 op schrijnwerk. Lengte = 15,5 mm. Doorvallend wit licht.

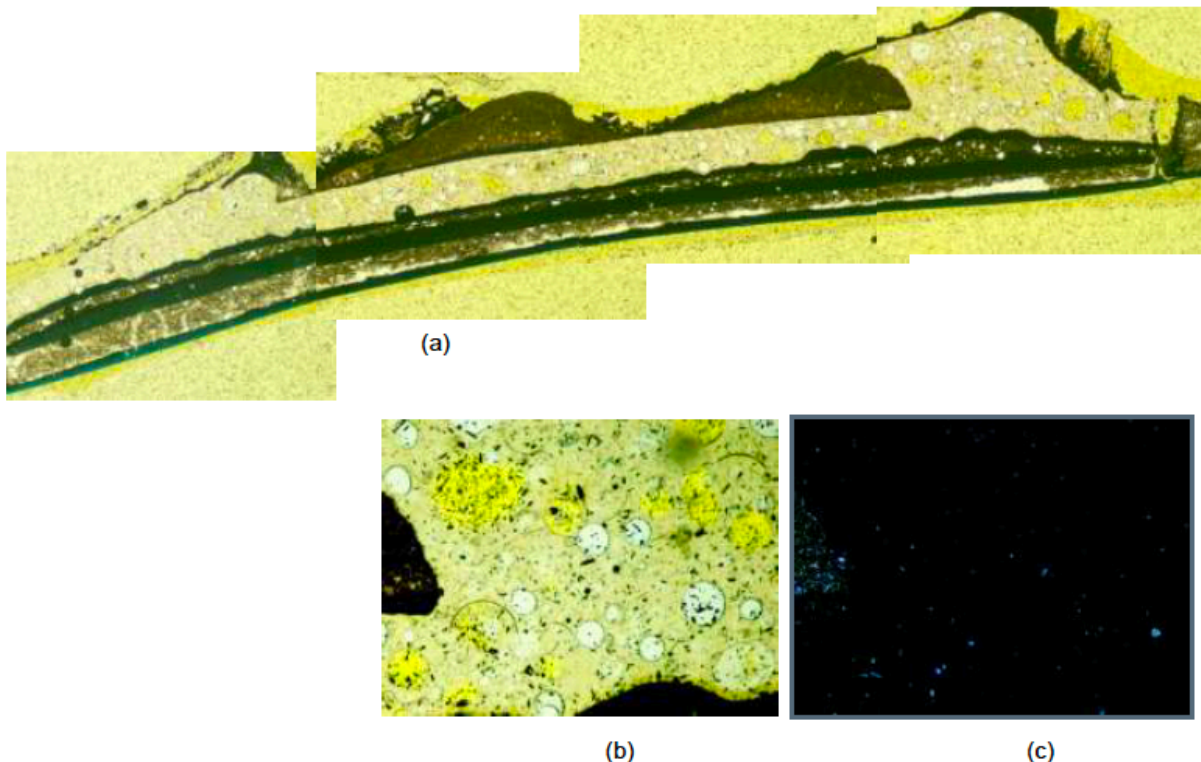
(a): In deze ranke schilfer is in de linker helft een donker, transparant turquoise laagje aanwezig, geheel vergelijkbaar met het turquoise laagje in Afbeelding 1 (a), als onderdeel van een relatief netjes opgebouwd verpakket. Aan de rechter zijde wordt dit abrupt afgesneden door een ander soortig materiaal dat veel ingesloten lucht bevat (geel door impregnatie met gele hars). Aan de bovenzijde hiervan is een dun – eveneens geel – laagje aanwezig dat het verlengde is van het gele laagje op de linker helft boven het turquoise laagje. Het rechter gedeelte wordt gekenmerkt door een donker gekleurd materiaal met aan de bovenzijde het dunne gele laagje dat blijkbaar over de gehele lengte van de schilfer aanwezig is. Links onder dit donkere materiaal zijn in het geel donkere puntjes aanwezig, waarvan (b) een detail is.

(b): Detail van het materiaal daarboven in (a); hoogte foto = 0,5 mm. De bovenste helft is het donkere materiaal van (a), dat dezelfde samenstelling heeft als het overwegend in Afbeelding 1 (a) aanwezige donkere materiaal. Tussen dit donkere materiaal en het gele materiaal daaronder is een bruine grens aanwezig. Het gele materiaal bestaat uit cellen van het hout waarop het schrijnwerk is aangebracht. Het is niet uitgesloten dat de donkere grenslijn een donker gekleurde laklaag betreft op het hout.

Resultaten monster 1:

Twee verschillende verfschilfers werden onderzocht en tonen een verschil in laagopbouw. Afbeelding 2 toont een gelijkenis met het stratigrafisch onderzoek waarbij een verpakket van verschillende dampdichte lagen aanwezig is. In dit verpakket zit onder andere een turquoise transparante lak. De andere schilfer toont de aanwezigheid van gemalen marmer in een bindmiddel van kunsthars.

Monster 2 (locatie 2: schrijnwerk deur)

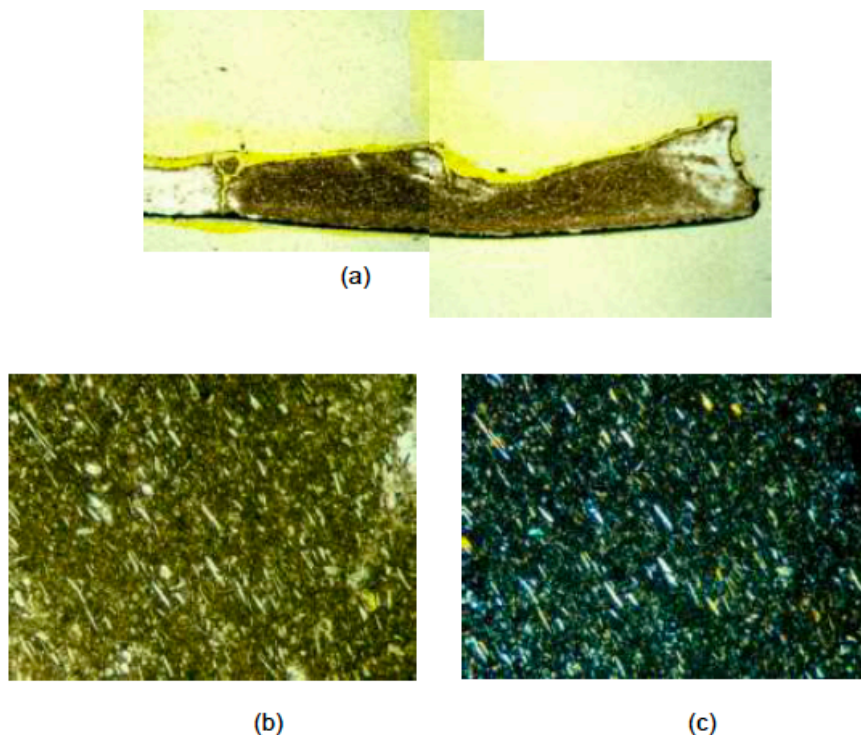

Afbeelding 3: Microfoto's. Gedeelte van één van de schilfers van monster 2 op schrijnwerk met een lengte van 10,1 mm. De totale lengte van de schilfer is 19,0 mm.

(a): Doorvallend wit licht. Op een gebogen verfpakket van drie lagen met een zwarte laag – deze laag is ondoorzichtig in doorvallend wit licht – in het midden is een aan de bovenzijde onregelmatig begrensd licht gekleurd materiaal aanwezig met kleine witte en gele rondjes (zie (b) en (c)). Op dit licht gekleurde materiaal zijn twee lobben van ondoorzichtig materiaal aanwezig wegens het feit dat ook dit materiaal ondoorzichtig is. Hierdoor is dit niet nader microscopisch te determineren.

(b): Doorvallend wit licht. Detail van het lichte materiaal met witte en gele rondjes van (a).

(c): Gekruiste nicols. Zelfde positie en componenten als (b). Zowel de witte en gele rondjes, als het bindmiddel waarin zij aanwezig zijn, zijn bij deze instelling van de microscoop nu zwart. Dat betekent dat zij beide isotroop zijn en dat de witte en gele rondjes van (b) feitelijk doorsneden zijn door glazen bolletjes: dit zijn glaspareltjes die ook in moderne reparatiemortels worden en zijn toegepast, in plaats van zandkorrels ter vershraling van de mortel teneinde krimp tegen te gaan. Ook de grondmassa, c.q. het bindmiddel rond de glaspareltjes is isotroop, hetgeen kenmerkend is voor bepaalde soorten kunsthars, zoals acrylaat. De aanwezigheid van dergelijke glaspareltjes in reparatiemortels is reeds genoemd, maar de aanwezigheid daarvan in een verf is vooralsnog onbekend, hetgeen zou impliceren dat dit materiaal ook een mortel zou kunnen zijn – en geen verf –, maar niet mineraal gebonden (kalk of cement), maar op basis van een kunsthars. Overigens zou alleen al de vorm van dit materiaal in deze schilfer een verfsoort kunnen uitsluiten.

Afbeelding 4: Microfoto's. Gedeelte van een andere schilfer dan die van Afbeelding 3 van monster 2 op schrijnwerk met een lengte van 8,7 mm. De totale lengte van de schilfer is 13,6 mm.

(a): Doorvallend wit licht. Een verticaal geel barstje tussen het witte gedeelte van de schilfer aan de linker zijde en het donkere gedeelte rechts daarvan heeft de schilfer bijna in tweeën gedeeld; het vliesje verf (zwart lijntje aan de onderzijde) houdt de schilfer nog nét in tact. Het verticale barstje is niet in eerste instantie te beschouwen als een krimpseur, omdat dit dan aanwezig moet zijn in het zelfde materiaal links en rechts van de krimpseur. Daar is hier echter geen sprake van, met twee verschillende materialen links en rechts van het verticale barstje. Wellicht vertegenwoordigt het barstje eerder de grens tussen twee verschillende, achtereenvolgens aangebrachte materialen. Opmerkelijk is de dikte van beide materialen en met name die van het donker gekleurde materiaal. De dikte en de vorm hiervan zijn niet kenmerkend voor een verflaag, maar eerder – zoals ook het geval lijkt te zijn met de schilfer van Afbeelding 3 – voor een mortellaagje, waarop het dunne verflaagje aan de onderzijde op de foto is aangebracht. Wellicht betreft dit een egaliseermortel?

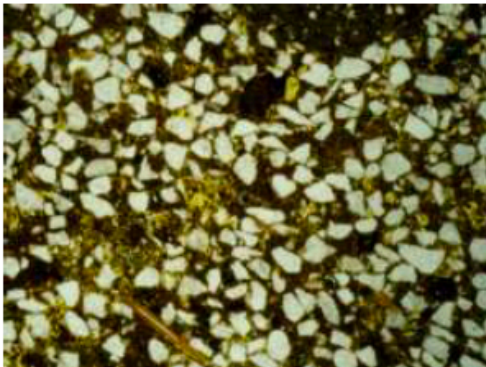
(b): Doorvallend wit licht. Detail van het donkere materiaal van (a). Hoogte foto = 0,5 mm. Diagonaal op de foto parallel aan elkaar gerangschikt zijn langere en kortere witte lijntjes aanwezig in een groen-bruine grondmassa.

(c): Gekruiste nicols. Zelfde positie en componenten als (b). De witte lijntjes van (a) vertonen bij deze instelling van de microscoop blauwe en gele kleuren. Deze zijn kenmerkend voor het bladvormige mineraal muscoviet, ook wel "mica" genoemd, met als bekende toepassing in de vorm van kachelruitjes. De grondmassa, c.q. het bindmiddel is zwart, waardoor dit niet mineraal (kalk of cement) van aard is, maar ook weer een kunsthars betreft. Door de parallelle rangschikking van de minuscule blaadjes van het hoog glanzende muscoviet zou deze egaliseermortel – als daar al sprake van is – op zich een eglans moeten vertonen. Dit is opmerkelijk, omdat deze glans nooit bedoeld zou zijn als zichtbaar uiterlijk van de mortel, omdat hierop juist verf is aangebracht als eindafwerking.

Resultaten monster 2:

In dit monster is er een laag aanwezig van glasparels in een isotroop bindmiddel zoals kunsthars, mogelijk gaat het hier over een egaliseermortel. De aanwezige verflaag betreft een dampdichte verf.

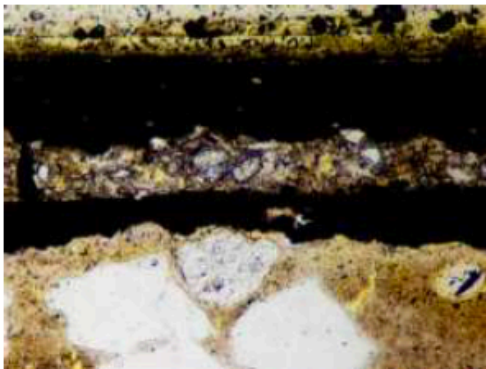
Monster 3 (locatie 3: gevel)

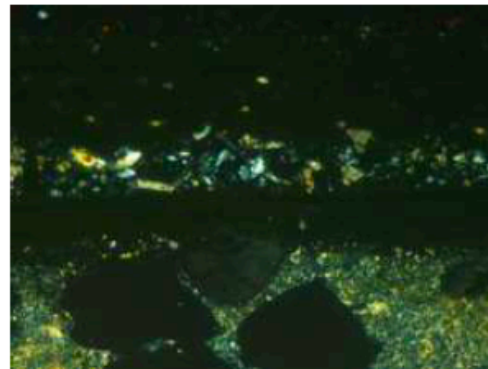
(a)

(b)

(c)

(d)

Afbeelding 5: Microfoto's. Monster 3 uit de gevel met verf op mortel.

(a): Doorvallend wit licht. Hoogte foto = 4 mm. De mortel op de gevel moet een pleistermortel zijn. Hoekige en nagenoeg even grote zandkorreltjes (wit) met een gemiddelde korrelgrootte van 0,25 mm worden omgeven door het bindmiddel (geel)bruin waarin klontjes (zwart) voorkomen van kalk. Dergelijke kalkklontjes ontstaan tijdens het "droog" blussen van gebrande kalksteen of schelpen met nat zand, dus zonder overmaat aan bluswater. Onderaan de foto is een diagonaal georiënteerd stukje stro aanwezig. Het zand heeft het kenmerkende uiterlijk van duinzand, maar door het ontbreken van schelpfragmentjes is het waarschijnlijk dat dit gezeefd brekerzand is van grofkorrelig zand of kiezelstenen. De verhouding kalk : zand = 1 : 2,5, waardoor dit een vette kalkmortel is.

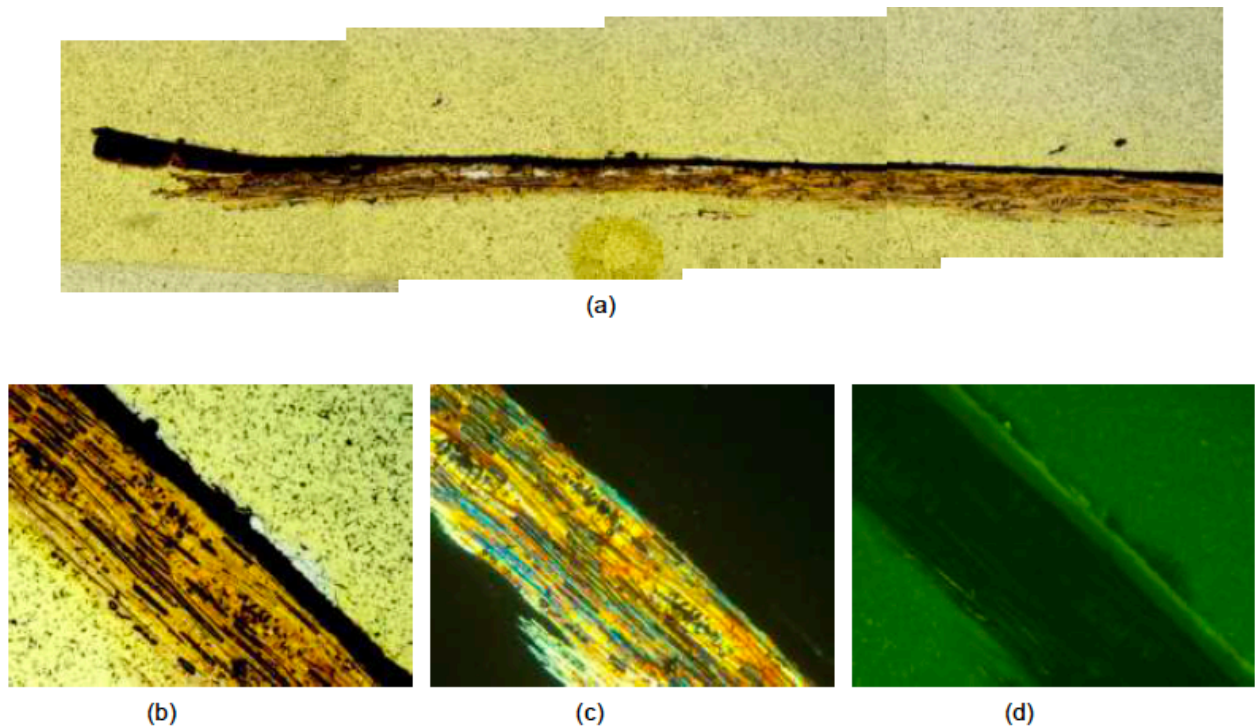
(b): Het zand van deze mortel is opvallend rijk aan marine microfossielen, zoals schelpjes, slakjes en deze prachtige doorsnede van een ammoniet(je!). Deze microfossielen kenmerken deze mortel.

(c): Doorvallend wit licht. Hoogte foto = 0,5 mm. De onderste gedeelte van de foto is de kalkmortel, waarvan het bindmiddel kalk bij deze detailvergroting bruin is met daarin drie witte zandkorrels. De grens van mortel en het drielaags verfpakket daarop is scherp omdat de verf goed gehecht is aan de pleister. Het verfpakket bestaat uit een eerste, zwarte laag op de pleister, gevolgd door de tweede, licht gekleurde laag, met als derde nog een zwarte laag.

(d): Gekruiste nicols. Zelfde positie en componenten als (c). De kalk tussen de nu donkere zandkorrels vertoont gele puntjes; dit is fijn gemalen kalksteen dat als vulstof aan de kalkmortel is toegevoegd. De twee zwarte verflagen van (c) zijn bij deze instelling van de microscoop nog steeds zwart, hetgeen erop duidt dat de verf niet mineraal is, maar synthetisch. De licht gekleurde tussenlaag van (c) bevat hoekige fragmentjes met gele en iets blauwe kleuren. Deze zijn van gemalen kalksteen, maar zijn gevat in het bindmiddel van deze verf die niet mineraal is, maar eveneens kunsthars gebonden, ofwel een synthetische verf met kalkpoeder.

Resultaten monster 3:

Een vette kalkmortel met waarschijnlijk gezeefd brekerzand van grofkorrelig zand of kiezelstenen in een verhouding van 1:2,5. In deze mortel zijn verschillende microfossielen aanwezig. Het verfpakket op de mortel bestaat uit syntetische verflagen alsook een synthetische verf met kalkpoeder.

Monster 4 (locatie 4: schrijnwerk raam)

Afbeelding 6: Microfoto's. Gedeelte van één van de drie zeer ranke, slechts 0,25 mm dikke, schilfers van monster 4 op schrijnwerk met een lengte van 6,8 mm. Totale lengte van de schilfer = 8,3 mm.

(a): Doorvallend wit licht. De zwarte lijn bovenaan de foto is de 0,04 tot 0,07 mm dikke enkelvoudige verflaag. Daaronder is horizontaal gestreept bruin materiaal aanwezig (zie (b), (c) en (d)).

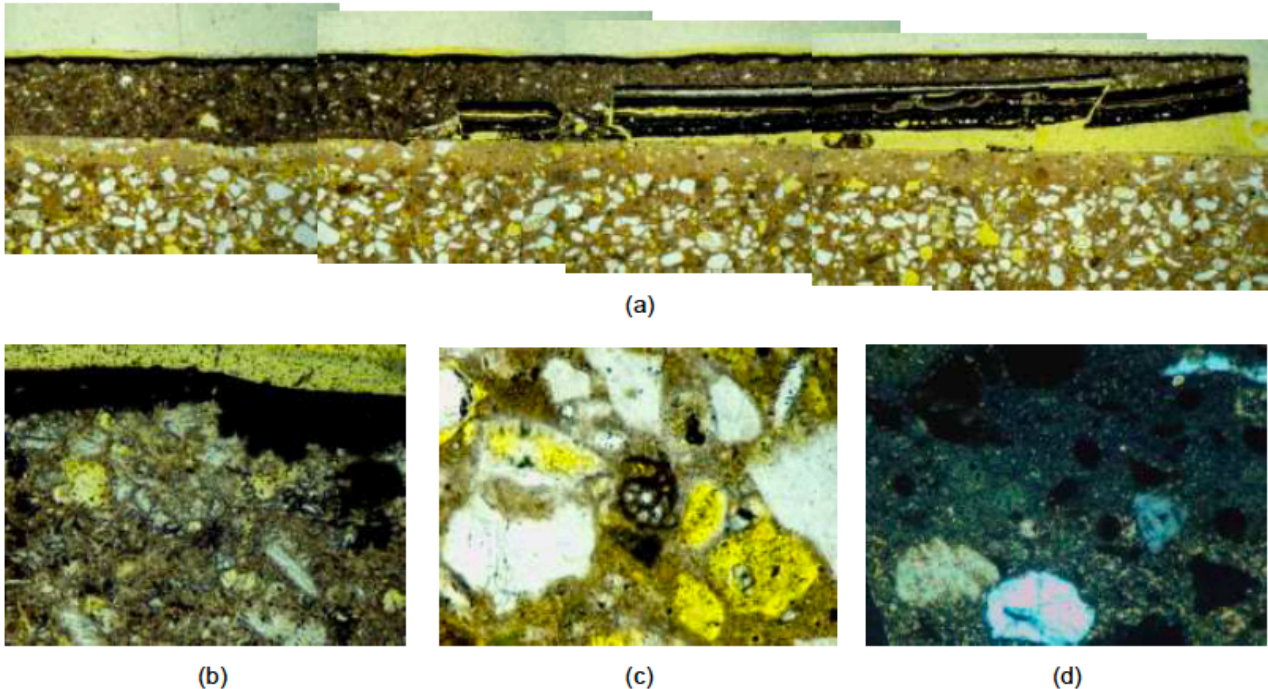
(b): Doorvallend wit licht. Detailfoto van (a). Hoogte foto = 0,5 mm. Om microscopische redenen met betrekking tot de interferentiekleuren van het bruine materiaal (zie (b)) is het preparaat diagonaal gepositioneerd. Het bruine materiaal heeft een structuur van parallel aan elkaar georiënteerde vezels met parallelle zwarte streepjes. Het zwarte verflaagje blijkt goed gehecht te zijn aan het bruine, vezelige materiaal.

(c): Gekruiste nicols. Zelfde positie en componenten als (b). Het zwarte verflaagje is bij deze instelling van de microscoop nog steeds zwart en is hierdoor geen minerale (kalk)verf, maar een synthetische variant. Opvallend zijn de uitermate bonte interferentiekleuren, die in deze diagonale stand van het preparaat het felst zijn; in verticale stand is de vezelbundel vrijwel zwart (in de petrologie wordt dit "rechte uitdoving" genoemd). De vezelige mineralen asbest en wollastoniet hebben andere interferentiekleuren en doven niet recht uit. Het bruine, vezelachtige materiaal is dan ook niet één van deze twee mineralen, maar wat het wel is, is voorsnag onbekend. Daarbij is het niet uitgesloten dat het toch houtvezels zijn, hetgeen het meest logische is.

(d): Fluorescentiebeeld. Zelfde positie en componenten als (b) en (c). Het dunne verflaagje fluoresceert zwak groen en is hierdoor laag dampdoorlatend. Het bruine vezelige materiaal fluoresceert niet en is derhalve niet poreus. Of dit ook geldt voor houtvezels is bij onderzoeker onbekend, omdat een geoloog / mineraloog geen kennis heeft van de optische eigenschappen van hout.

Resultaten monster 4:

Een structuur van parallel aan elkaar georiënteerde vezels (mogelijks houtvezels) met daarboven een synthetische verflaag die dampdoorlatend is.

Monster 5 (locatie 5: gevel)

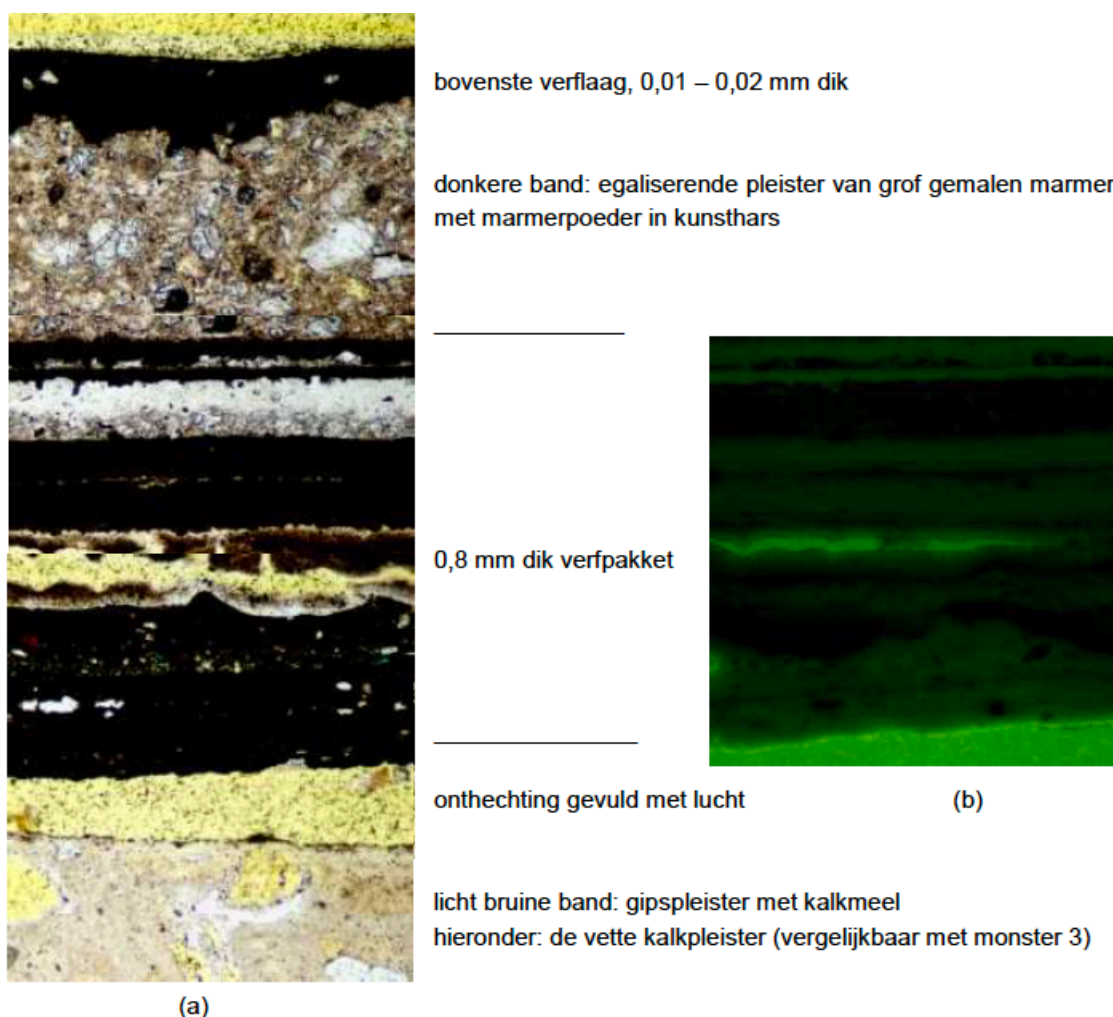
Afbeelding 7: Microfoto's. Gedeelte van het verpakket op de pleister van monster 5 met een lengte van 17,4 mm.

(a): Doorvallend wit licht. Van boven naar beneden: een donkere band van 1,1 mm dik, inclusief de 0,01 tot 0,02 mm dikke verflaag (zie (b)). In de rechter helft van de fotocompilatie is deze band onthecht van de 0,05 tot 0,07 mm dikke licht bruine band, gezien de luchtwig (geel) tussen beide. De hechting van de donkere band aan de licht bruine is in de linker helft van de fotocompilatie goed. Onder de licht bruine band is de vette pleisterkalkmortel aanwezig met kleine, hoekige zandkorrels, en marine microfossielen (zie (c)), die volledig vergelijkbaar is met de pleistermortel van monster 3 (zie Afbeelding 5 (a) en (b)). De licht bruine band op de pleisterkalkmortel bestaat uit een mengsel van gips met kalkpoeder (zie (d)). In tegenstelling tot monster 3 bevat onderhavig monster dus nog twee extra lagen tussen verf en pleistermortel: beide licht bruine en donkere lagen. Naast de onthechting van deze lagen van de pleister is in de rechter helft van de fotocompilatie nóg iets afwijkends van de linker helft aanwezig: een relatief dik (0,8 mm) zwart verpakket op de licht bruine laag dat aan de linker zijde abrupt eindigt en waarvan links hiervan nog een los fragment aanwezig is. Dit pakket is te zien als een niet volledig verwijderd verpakket voordat voor de volgende schilderbeurt de donker bruine laag, als egaliserende fijnpleisterlaag werd aangebracht, zie Afbeelding 8.

(b): Doorvallend wit licht. Hoogte foto = 0,5 mm. Bovenste gedeelte van de donkere band met de 0,01 tot 0,02 mm dikke verflaag. Deze band bestaat uit grof gemalen marmmer en fijn gemalen marmmerpoeder in een bindmiddel dat de optische eigenschappen heeft van kunsthars; dit is dus geen minerale mortel.

(c): Doorvallend wit licht. Hoogte foto = 0,5 mm. Deze pleistermortel onder de licht bruine band is geheel vergelijkbaar met de pleistermortel in monster 3: een vette, droog gebluste kalkmortel, verschaald met zand dat rijk is aan marine microfossielen - zoals dit ammonietje - in een verhouding kalk : zand van 1 : 2,5.

(d): Gekruiste nicols. Hoogte foto = 0,5 mm. De onderste helft van de foto is de pleistermortel van (c); de bovenste helft is de licht bruine band, bestaande uit een mengsel van gips met kalkpoeder.

Afbeelding 8: Microfoto's, samengevoegd in twee kolommen, van de bovenste verflaag en het 0,8 mm dikke, onthechte verfpakket daaronder (zie Afbeelding 7 (a)).

(a): Doorvallend wit licht. Hoogte kolom = 1,6 mm. Rechts van de kolom de lagen die in Afbeelding 7 (a) zijn benoemd met als belangrijkste onderdeel het 0,8 mm dikke verfpakket dat onthecht is van de licht bruine band van gipspleister met kalkmeel. In Afbeelding 8 (a) is geconcludeerd dat dit een niet verwijderd verfpakket is, voordat de egaliserende donkere band werd aangebracht voor het opbrengen van de bovenste verflaag.

(b): Fluorescentiebeeld van het 0,8 mm dikke, niet verwijderde verfpakket. Zelfde positie en componenten als in (a) met betrekking tot dit verfpakket. Het fluorescentiebeeld is donker, hetgeen betekent dat het pakket bestaat uit niet poreuze, vrij dampdichte verflagen. Vanaf de felst groen fluorescerende luchtweg onderaan deze micro fotokolom tot aan de bovenzijde daarvan zijn de verflagen met moeite zichtbaar, door kleine verschillen in fluorescentie-intensiteit. Wanneer ook de dunste, meest donkere laagjes worden meegeteld lijken er maar liefst 13 lagen in het pakket aanwezig te zijn. Hierbij mag de horizontale groen fluorescerende streep in het midden van de kolom niet worden meegeteld, omdat dit een luchtgevuuld inwendig onthechtingsbarstje is.

Resultaten monster 5:

Een vette kalkmortel, volledig vergelijkbaar met de aanwezige mortel van monster 3. Het verschil met monster 3 zijn de twee extra lagen bovenop de mortel bestaande uit een egaliserende pleister met grof gemalen marmer in kunsthars en een gipspleister met kalkmeel. Het verfpakket bestaat uit niet poreuze, vrij dampdichte verflagen. In het monster is er ook een gedeeltelijk verflagenpakket aanwezig dat niet volledig verwijderd werd voordat de nieuwe verflagen werden aangebracht.

4. STRATIGRAFISCH ONDERZOEK

Op de vijf locaties werd ook een stratigrafisch kleuronderzoek uitgevoerd. Hierbij worden de aanwezige verf- en afwerkingslagen trapsgewijs blootgelegd zodat de laagopbouw bepaald kan worden. Aan de hand van vergelijking met een NCS-kleurenwaaier, kan vervolgens de kleur bepaald worden van elke laag. Waar mogelijk, werd vertrokken van een reeds beschadigd deel van de muur of de locatie van de monstername.

Locatie 1: schrijnwerk deur (nr. 59)

Laag	Kleur	NCS-code	Omschrijving
0	bruin	/	drager (hout)
1	crème	S 0804-Y10R	
2	donkergroen	S 7010-B70G	
3	wit	S 0300-N	
4	turquoise	S 3050-B30G	transparante lak
5	donkerblauw	S 8010-R90B	
6	lichtgrijs	S 3502-B50G	
7	donkergrijs	S 8005-B50G	
8	blauw	S 5540-B10G	

Locatie 2: schrijnwerk deur (nr. 65)

Laag	Kleur	NCS-code	Omschrijving
0	bruin	/	drager (hout)
1	wit	S 0500-N	mogelijke egaliseermortel
2	blauw	S 5540-B10G	

Locatie 3: gevel (nr. 59)

Laag	Kleur	NCS-code	Omschrijving
0	rood	/	drager (baksteen)
1	beige	S 0804-Y10R	vette kalkmortel
2	beige	S 1002-Y50R	synthetische verf
3	wit	S 0502-Y20R	synthetische verf

Locatie 4: schrijnwerk raam (nr. 59)

Laag	Kleur	NCS-code	Omschrijving
0	bruin	/	drager (hout)
1	wit	S 0500-N	synthetische verf

Locatie 5: gevel (nr. 59)

Laag	Kleur	NCS-code	Omschrijving
0	rood	/	drager (baksteen)
1	beige	/	vette kalkmortel
2	wit	S 0500-N	egaliserende pleister
3	wit	S 0502-Y20R	synthetische verf

5. CONCLUSIE

Er werd een kleuronderzoek alsook microscopisch onderzoek en petrografisch onderzoek uitgevoerd op vijf gevelelementen van het Archief van de Stad Brussel te Huidevettersstraat 59 en 65, 1000 Brussel. Op vijf locaties (2 op de gevel en 3 op het schrijnwerk) werd een monster genomen voor labo-onderzoek alsook een stratigrafisch onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige afwerkingslagen.

Het labo-onderzoek toont aan dat de aanwezige vette kalkmortel bij monsters 3 en 5 overeenkomen qua samenstelling maar dat bij monster 5 nog twee extra pleisterlagen boven op deze mortel werden aangebracht. De aanwezige verflagen bestaan voornamelijk uit dampdichte synthetische verf.

Uit het stratigrafisch onderzoek kan geconcludeerd worden dat de laagopbouw op de vijf locaties veel verschillen tonen. Hier en daar zijn overeenkomsten terug te vinden zoals de blauwe eindlaag op de twee deuren en de witte afwerkingslaag op de gevel.